

Gobigas och biogas behövs för en hållbar transportsektor

Sverige är idag ledande när det gäller biogas som fordonsbränsle. När vi (Västra Götalandsregionen, Business Region Göteborg, Volvobolagen, LRF, Trollhättan, Borås m fl) drog igång Biogas Väst 1999 fanns det ett 15-tal tankstationer för fordonsgas i Sverige. Nu finns det 218. Antalet gasfordon var 1999 ca 1500. Idag finns det drygt 50 000. I december i år presenterade biogasbranschen en nationell strategi som bl a innebär att 15 TWh biogas ska produceras år 2030. Härav ska 12 TWh användas som fordonsbränsle och 3 TWh för industriellt bruk. Denna strategi har tagits fram av Region Skåne genom ett samarbete med naturgasindustrin och branschorganisationen Energigas Sverige. Swedegas, som är det företag som svarar för distributionen av naturgas i Sverige, har som mål att 2050 ha 100 % biogas i sina ledningar. Samma mål har satts upp inom EU gemensamt av flera stora gasdistributörer i Europa. För närvarande finns det 258 anläggningar i EU som uppgraderar biogas till naturgaskvalitet och pumpar in merparten i ledningssystemet för naturgas, eftersom det är samma gas: metan. För ett antal år sedan var det noll anläggningar. I Sverige, som varit pådrivande i detta koncept finns 10 sådana "injiceringsanläggningar", vilket minskar biogasens distributionskostnader och gör naturgasen grönare. Gasbolagen är viktiga samarbetspartners, inga fiender. De har de ekonomiska musklerna, som saknas i biogasbranschen.

Produktionen av biogas i Sverige är ca 1,8 TWh. Nästan hälften produceras på sk samrötningsanläggningar och gårdsbiogasanläggningar – där jordbruket har en viktig roll som råvaruleverantör av gödsel, slakteriavfall och biogrödor. Som en mycket värdefull restprodukt får man stora mängder "rötrest", som används som gödningsmedel inom jordbruk och olika odlingar. Som ersätter ej förnybart energikrävande konstgödsel.

Det är i detta sammanhang Gobigas ska ses. För att få fram tillräckliga mängder biogas krävs förgasning i större skala. Detta insåg dåvarande ledning för Göteborg Energi för mer än 10 år sedan och ansökte därför tillsammans med EON – ett av Europas största energiföretag – om bidrag från Energimyndigheten och EU för att bygga en demoanläggning som per definition inte är planerad att gå med vinst. Däremot en etapp 2 – beräknades bli lönsam, med den bedömning av oljeprisernas utveckling som då gjordes. Nu är de mycket låga men en andra etapp kan bli lönsam om rätt styrmedel införs av riksdag och regering.

Gobigas har ifrågasatts vid flera tillfällen under det gångna året – av icke-expertter i form av media och politiker som ondgjort sig över dålig funktion och slöseri med "skattepengar" – ja, pengarna från EU är skattepengar, men det Göteborg har satsat har tagits från det kommersiellt drivna Göteborg Energis vinst – inte från göteborgarnas skattepengar. Så småningom har "alliansen" i Göteborg fokuserat mer på att det inte är kommunala bolag som ska driva en teknikutveckling av detta slag. Visst, det kan självklart diskuteras. Men i såväl detta som i många andra fall – t ex fjärrvärme-konceptet – händer ingenting om man ska vänta på att kommersiella företag ska gå före. Tjafset om Gobigas som ett fiasko är nonsens. Experter från hela världen följer demo-projektet med mycket stort intresse,

studiebesöken duggar tätt. Så här uttalade sig EON - som i ett tidigare skede drog sig ur Gobigas av tekniska skäl - i ett debattinlägg i GP den 8 december: "...vi gläds åt de framsteg som gjorts på Gobigas...och köper mycket av den gas som produceras lokalt (på Gobigas) i Göteborg."

Vi behöver både el och biogas för fordonsdrift. Men kom ihåg att det är bara i regioner som Skandinavien med nästan klimatneutral el och omhändertagande av spillvärme som det är positivt med eldrift istället för bensin- eller dieseldrift. Övriga världen producerar el med i huvudsak kol, olja och gas och 50 %-iga energiförluster via kylvatten. Och en stor fördel med biogas: den produceras lokalt och ger nya gröna jobb och bidrar till uppfyllandet av 7 av våra 16 miljömål. Och bidrar till hållbara jordbruk och avfallssystem.

Göteborg 2015-12-28

Göran Värmbj, konsult i hållbar affärsutveckling, f d ordförande i Biogas Väst